

Nova kolonija rečnega galeba *Larus ridibundus* in navadne čigre *Sterna hirundo* v Hočah pri Mariboru

A new colony of Black-headed Gull *Larus ridibundus* and Common Tern *Sterna hirundo* at Hoče near Maribor

Milan VOGRIN

24. 6. 1990 sem obiskal gramoznico DO Stavbar v Hočah južno od Maribora. Takoj po prihodu sem opazil v zraku rečne galebe in navadne čigre, vendar nanje nisem bil ne vem kako pozoren, kajti v obratujoči gramoznici ni bilo nobenega otočka, ki bi jim po mojem mnenju lahko rabil kot gnezdišče. Zato pa je presenečenje bilo toliko večje kasneje, ko sem odkril, da tako rečni galeb kot navadna čigra tukaj gnezdit, pa čeprav v neposredni bližini poteka eksploatacija gramoza. Pa tudi letala z bližnjega letališča niso od muh, saj dobesedno preletijo gramoznico. Še bolj zanimivo je samo gnezdišče, ki ni otok (kakor sem pričakoval, verjetno pa še marsikdo drug), ampak polotok. Kot je razvidno, so ga uporabljali gradbinci kot cesto za odvoz gramoza, dokler tega dela gramoznice ni zalila podtalnica in je sedaj opuščen. Kolonija pa je nastala na samem koncu polotoka, kjer je tudi najmanj rastlinja. Ta del rta meri ca. 30 metrov v dolžino in je povprečno širok 5 metrov.

Odkril sem bil osemintrideset (38) gnezd (8 legel in 30 praznih gnezd) rečnega galeba in štiriindvajset (24) legel navadne čigre. Očitno je bilo, da so galebi pričeli gnezdit občutno prej, saj je večina mladičev že bila speljana. Tudi sama gnezda so se razlikovala že na prvi pogled. Galebja gnezda so bila grajena iz suhih dvoletnih rastlin, med-

tem ko so čigrina gnezda v večini primerov bila le vdolbinica v gramoz. Prav tako so galebja gnezda bila skoncentrirana bolj na sredini, čigrina v glavnem ob robu rta.

Premeril sem tudi jajca in sicer 12 jajc rečnega galeba ter 52 jajc navadne čigre. Obročkal pa sem 19 mladičev navadne čigre in 4 mladiče rečnega galeba. Mladostni osebki rečnega galeba se po končani gnezditvi razkropijo in se skupaj z odraslimi zadržujejo po poljih, na stoječih in tekočih vodah bližnje okolice. Podobno je s čigrami, katere pa se pretežno zadržujejo na Dravi in na ribnikih v Račah (20. 7. 1990 ca. 50 odraslih in mladostnih navadnih čiger). Prav tako sem opazil, da so odrasle čigre na obeh lokalitetah lovile tudi v gnezditveni sezoni, nato pa z ribico v kljunu »čez drn in strn«¹ proti koloniji in mladičem. Zračna linija od kolonije do ribnikov v Račah znaša 5 km, do Drave pa 6 km!

Samo po sebi pa se pojavlja tudi vprašanje, kdaj je kolonija sploh nastala. Tamkajšnji delavci ne vedo nič konkretnega, kdaj so se pojavili »beli ptiči«, kakor jih nekateri imenujejo. Po vsej verjetnosti so gnezdili tukaj že l. 1989, čeprav imam nekaj sumljivih opazovanj že iz l. 1986 (Vogrin 1986: 42). Potrebno je tudi poudariti, da so rečni galebi l. 1983 v bližini tudi že gnezdili (ca. 10 parov), in sicer na otočku gramoznice

v Hotinji vasi, katerega pa je na žalost voda preplavila in s poznejšim gnezdenjem ni bilo nič.

In kakšna bo usoda kolonije? Štajerska sekcija in sam se bomo potegovali za zaščito gramoznice. Mislim, da zaščita sploh ne bi smela biti vprašanje, če vemo, da je v gramoznici tudi podtalnica, ki je pitni vir za Maribor in okolico. Vsi pa vemo, da nam ravno čiste vode zelo primanjkuje. Upamo lahko le, da bodo tudi zato pristojni gledali z našimi očmi in gramoznico zaščitili že zaradi nas samih, če jim že za ptice ni mar!

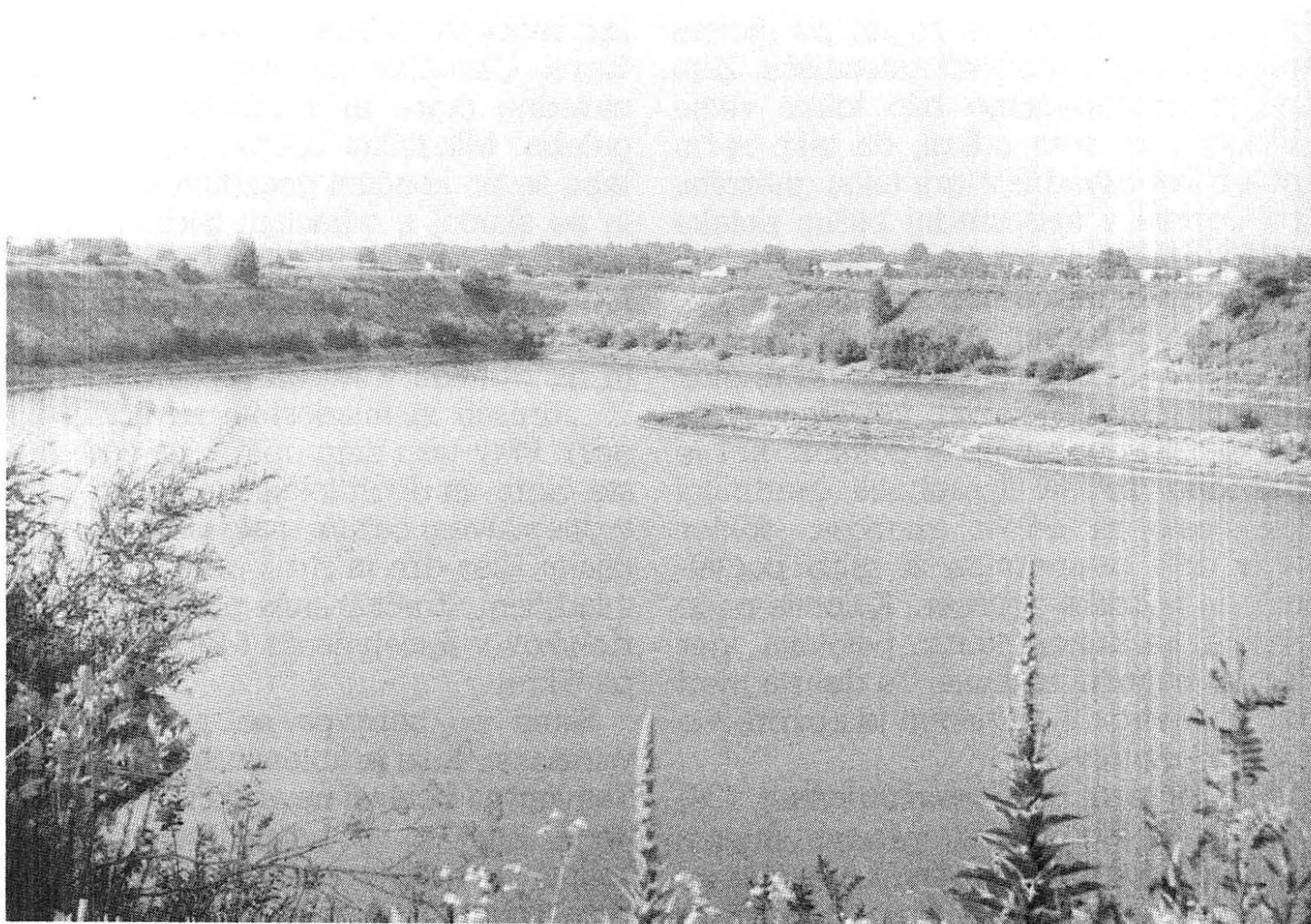
LITERATURA

GEISTER I. (1983): Vprašanje ornitološkega atlasa *Acrocephalus* IV/17-8, str. 59.

JANŽEKOVIC F., Štumberger B. (1984): Otoka na Ptujskem jezeru zaščitena. *Acrocephalus* V/22, str. 54, 55

VOGRIN M. (1986): Navadna čigra *Sterna hirsundo*, *Acrocephalus* VII/29, str. 42.

Milan Vogrin, Hotinja vas 164/a, 62312 Orehova vas

Slika 1. Polotok v gramoznici v Hočah pri Mariboru, kjer je leta 1990 gnezdila kolonija rečnega galeba in navadne čigre in ki je bila naslednje leto uničena. (M. Vogrin)

Figure 1. Peninsula in the gravel pit at Hoče near Maribor, where a new breeding colony of Black-headed Gulls and Common Terns was discovered in 1990, but was in the next year destroyed. (M. Vogrin)